

DRAHOTUŠSKÉ NOVINKY

ČÍSLO 32

LÉTO 2018 / SLAVNOSTNÍ VYDÁNÍ

Znak města Drahotuše

Popis znaku podle erbovní listiny z roku 1629:

„Štít se třemi poli, z nichžto pravé, ježto celý štít právě v polovici od vrchu až do spodku dělí, jest bílé neboližto stříbrné barvy a v něm půl orla černého roztaženého s jednou hlavou a zlatou královskou korunou, druhé pole na levé straně vrchní jest žluté a třetí pod ním červené a na tom obojím poli dva nože z erbu našeho dědičného a nad nimi klobouček knížecí červený, v prostřed pak štítu věži bílou bez špice, z jedné strany na bílém a z druhé na žlutém a červeném poli stojící.“

Popis znaku v současné heraldické terminologii:

Na štípeném štítě stříbrná městská věž s branou, doprovázená vpravo na stříbrném poli polovinou černé korunované orlice se zlatou korunou a červeným jazykem, vlevo na žlotočerveně kosmo děleném poli dvěma stříbrnými vinařskými noži se zlatou rukojetí, nad nimi knížecí klobouk.

Upozornění: V heraldice se udávají strany z pohledu nositele štítu, tedy opačně než je vidí pozorovatel!

Vzpomínka Jaroslava Navrátilová 2018

Na světě všechno má svůj čas –
zrození, místo v životě, odcházení...
Jak léta jdou, ke kořenům vzpomínky
častěji nás zvou.

Vzpomínky různou podobu mohou mít,
do písma, do slov, do kresby mohou se skrýt.
V mysli dávný obrázek mám,
na dětství, na domov vzpomínám.

V Zahradní ulici rodná chaloupka stála,
pod závojem vinné révy mladší se být zdála.
Od humen z polí vůně žitných klasů byla znát,
proměna kvetoucích stromů do zrajících plodů
dýchala na nás ze zahrad.

Ať těch stromů vždycky máme dost,
pro krásu, užitek, pro radost.
Ve chvílích odpočinku dají nám laskavý stín,
Ptačí zpěv v korunách zmírní smutek a splín.

Své příběhy do hlíny
naši předkové psali,
když pole orali, zasévali.
Pak rytmus koňských kopyt,
co tiše ukrajoval čas,
vystřídal hlučících strojů hlas.

Z kostelní věže zvony zněly,
ty celým životem nás provázely.
Mnohé se změnilo,
skráně svým dotekem zdobí čas,
pro vzpomínky však v srdci místo zůstalo,
k duši nám stále promlouvá
těch našich zvonů jímavý hlas.

Krásnou školu u nás máme,
na své pedagogy s láskou vzpomínáme.
Oni nás učili moudrými být,
abychom svoje sny mohli v životě naplnit.

Do studánky vzpomínek
vhodte si placatý kamínek.
Voda se rozčeří do všech stran,
Ten kousek domova dobře já znám.

A když někdy starosti
nedají nám spát,
zkusme si místo oveček
všechny ratolesti
na stromku života spočítat.

Vážení čtenáři,

u příležitosti 740 let od první, historicky doložené zmínky o obci Drahotuše a 100. výročí vzniku České republiky, vychází netradiční vydání zpravodaje „Drahotušské novinky“. Chtěli jsme pamětníkům, ale i těm mladším, připomenout fotografiemi a články, jak šel čas v obci, ve které žijí, a také některé z osobností, pocházející z našeho města. Zároveň Vás všechny chceme pozvat na oslavy obce, které se uskuteční 22. – 24. 6. 2018. V tyto dny bude v prodeji i nástěnný kalendář s osmnácti fotografiemi Drahotuše, pořízenými hranickými fotografy bratry Necidovými, s komentářem historika pana Jiřího Nebeského. Nenechte si ujít ani výstavu fotografií pana Jiřího Vojzoly, která bude v prostorách Osadního výboru, nebo si vyberte některý z koncertů. Zajímavé bude i promítání historických fotografií a filmů ve stanu na náměstí, či výstava dobových strojů.

Určitě si řeknete, proč v novinách není zmínka o tom či onom. Jistě ale chápete, že nelze v jednom vydání postihnout vše. Pokud se chcete dozvědět více, zajděte ve dnech oslav do místní školy, kde budou vystaveny kroniky, fotografie a další zajímavé dokumenty a informace.

Přijměte, prosím, náš počin shovívavě, neboť nejsme profesionálními novináři a věřte, že jsme se snažili, aby byly noviny co nejzajímavější. Poděkování patří také všem, kteří pomáhali s přípravami a organizací oslav.

Vlasta Zapatová, Jitka Krejčířiková, Pavla Keclíková, Jana Detvay

OSLAVY OBCE DRAHOTUŠE

V ROCE 2018 SI PŘIPOMENEME 740. VÝROČÍ OD PRVNÍ PÍSEMNÉ ZMÍNKY O DRAHOTUŠÍCH.

SOBOTA 2.6.2018 <ul style="list-style-type: none"> spanilá jízda 12:30 historická kola - okolo náměstí 13:30 historická auta - průjezd obcí	SOBOTA 23.06.2018 <ul style="list-style-type: none"> 10:00 zahájení výstavy - Obec a činnost spolků 10:00-18:00 výstava Obec a činnost spolků 12:00 výstava staré zemědělské techniky, auto Dakar, historická stříkačka z Radíkova 10:00-18:00 výstava fotografií a fotoaparátů 10:00-15:00 výstava římskokatolické farnosti na faře 15-18:00 otevřena věž kostela 15-18:00 promítání o Drahotuších historie a současnost 15-18:00 barista, káfična, pečení chleba, sokolník, ukázky zbraní 16:00 loutkové divadlo 18:00 koncert Marshall Malinovsky	NEDĚLE 24.06.2018 <ul style="list-style-type: none"> 8:00 mše v kostele sv. Vavřince 9:00 tenisový turnaj - kurty 9:00-10:00 otevřena věž kostela 10-15:00 výstava fotografií a fotoaparátů 10-15:00 výstava - Obec a činnost spolků 14:20 seskok parašutistů 14:00 vystoupení ZŠ 15:00 divadelní představení Tyl 16:00 koncert Marcel Woodman 17:00 hasiči pěna 14:30 souběžně pro děti: skákací hrad, kolotoč, auta Dakar, agility s pejskem
SOBOTA 9.6.2018 <ul style="list-style-type: none"> 13:00 hasičská soutěž - letiště	ČTVRTEK 21.06.2018 <ul style="list-style-type: none"> 17:00 vernisáž výstavy Jiřího Vojzoly 17:00-19:00 výstava fotografií a fotoaparátů	
PÁTEK 22.06.2018 <ul style="list-style-type: none"> 8:00 - 15:00 den otevřených dveří - Paragan s.r.o. - Elektrolumen s.r.o. 10:00-18:00 výstava fotografií a fotoaparátů 19:00 koncert Hradišťan		

Jste srdečně zváni.

■ nad poštou osadní výbor ■ škola ■ kostel ■ okolí ■ hřiště ■ náměstí stan A ■ náměstí stan B

Věděli jste, že... Procházka historií Drahotuš

V rubrice je zachována dobová stylizace a pravopis

- 1278** 21. ledna, v brněnském hradě Hartleb z Dubna, komoří na Bítově, Hartman z Čeblovic, komoří brněnský, Bohuš z Drahotuš, Maršálek moravský a všebor z Náměště, soudci jmenovaní králem, veřejně vyznávají, že přezkoušeli výrok pronesený na obecním soudu ve sporu mezi Pardusem, synem Neplachovým a klášterem na Hradisku. **Toto je první dochovaná písemná zmínka o Drahotuších.**
- 1312** na rozkaz krále Jana Lucemburského zbořil Fridrich z Linavy svůj hrad Drahotuš.
- 1353** Kuna z Drahotuš zapsal své manželce Alžbětě půl městečka Drahotuše s masnými krámy, hospodami a vsí, jak to držel se souhlasem a vůlí svých bratrů Čeňka a Matouše na věno ve výši 200 hřiven grošů pražských a půl vsi Jezernice ve výši 100 hřiven grošů.
- 1371** drahotušské panství koupil markrabě Jan Jindřich (bratr Karla IV.).
- 1408** 5. listopadu Albrecht z Cimburka udělil Drahotuším privilegium (staly se městem).
- 1416** král Václav IV. ponechal listinou danou na pražském hradě 6. července hrad Drahotuš s městečkem řečeným Drahotuše a vesnicemi Podhoří, Bohušlávky, Jezernice, Slavič, Milenov, Klokočí, Velká, Hrabůvka, Mikulůvka Uhrinov, Středolesí a Sobíkov se vším příslušenstvím v dědičné držení Albrechtových synů Jana a Ctibora.
- 1437** Boček Puklice z Pozoří držitelem hradu Drahotuš. Zároveň v zemských deskách zapsán Heník z Valdštejna.
- 1465** Ctibor z Cimburka a Tovačova potvrdil předchozí privilegium udělené Drahotuškým v roce 1408 a nadal je i dalšími svobodami.
- 1476** Ctibor Tovačovský z Cimburka prodal veškerý drahotušský statek za 7 000 dukátů Vilémovi z Pernštejna.
- 1534** věž kamenná u kostela v Drahotuších dělána.
- 1547** Jan z Pernštejna prodal panství hranické a drahotušské a některé vesnice panství helštýnského, ležící v okolí města Hranic, Václavu Haugvicovi z Biskupic.
- 1552** drahotuští purgmistři dům na rathaus koupili, mreže i skla do oken udělána, rok nato udělán i sklep pod síní.
- 1553** Jan Kropáč z Nevědomí koupil spolu s hranickým i drahotušské panství.
- 1556** ten rok voda po trůbách do městečka uvedena.
- 1567** jeho milost císař Maximilián s knížaty skrze Drahotuše jeti ráčil a byl v Hranicích na noc a to o masopustě.
- 1570** ten rok děláno vězení na bráně od Hranic.
- 1572** po smrti Jana Kropáče získala majetek pozůstalá dcera Anna, prodaná za Jana z Kunovic.
- 1575** Rudolf II. udělil městečku konat čtyři výroční trhy.
- 1578** na sv. Bartoloměje Bečva velmi se rozvodnila, stav na Bečvi strhla, mosty pobrala, pole téměř až k Drahotuším přikryla.
- 1582** Anna Kropáčovna si vzala za manžela Jana mladšího ze Žerotína, ten uděluje drahotuškým měšťanům právo vaření piva a svobodného šenkování (1888 se tady pivo vařit přestalo).
- 1583** makovice měděné jsou na kostel drahotušský vstaveny.
- 1584** toho roku byl mor dosti veliký na Moravě a v Slízsku.
- 1585** ten rok přelíván velký zvon při Drahotuších v cihelni od Albrechta zvonáře opavského.
- 1588** Jan Jetřich z Kunovic, syn Anny Kropáčky, převzal hranické a drahotušské panství.
- 1592** nesli královnu králi polskému, ve čtvrtek před sv. Duchem nesena byla přes Drahotuše.
- 1593** 4. juli povodeň na Bečvy přišla, meziříčský, hranický, lipenský, přerovský most pobrala, nesčíslnou sumu škod podělala, ourodám a dobytku uškodila, z toho pak draho bylo.
- 1600** Jan Jetřich z Kunovic vyměnil ze Zdeňkem Žampachem z Potštejna celé panství za statek v Nový Světlov.
- 1602** zvon Hodinář opět se rozrazil a do Olomouce k Zachariášovi Milnarovi k přelívání dán.
- 1603** ten rok od vojáků soužení, neb jich v Drahotuších leželo 3. praporec před žněmi, nemalé škody sdělali. Byl rok velmi suchý, takže pšenice a ovsů téměř nic nebylo, neb to při zemi zůstalo. Na podzim veliké přivalové vody byly, zimy žádné nebyly, leč suší mrazové.
- 1609** Jan Žampach prodal panství hranické a drahotušské za 175 000 zlatých. Karlu Pergarovi z Pergu a jeho manželce Kateřině Olšičce z Bělkovic.
- 1612** Karel Pergar prodal panství se vším příslušenstvím Václavu Molovi z Modřelic za 173 000 zlatých.
- 1622** hranické a drahotušské panství získal kardinál František z Dittrichštejna a 1629 obnovil Drahotuškým jejich privilegia.
- 1637** královna do Polska skrze Drahotuše králi polskému nesena a na zámku v Hranicích přes noc ležela.
- 1639** lávky mezi Rybáři nové dělány.
- 1642** armáda JMC hnula se přes Špičky a Drahotuše, Švéda dostal se do Hranic a do města Olomouce, škody nemalé činil, dědiny pátil, zůstal až do juli 1650.
- 1688** 17. juli Pán Bůh ráčil nás navštívit povětřím a krupobitím takže lidé se domnívali, že již den soudný bude, nebo stromy vyvracelo, 5 stodol zhodilo, komíny vyvracelo.

O založení Drahotuš není v historických pramenech žádných průkazných dokladů, první zmínka o této obci se uvádí teprve počátkem druhé poloviny 13. století. Tehdy připadlo celé panství Lipenska včetně drahotušského do správy moravského maršálka Bohuše, který požíval u krále Přemysla Otakara II. velké úcty a vážnosti. A právě tomuto moudrému a rozhodnému maršálkovi se podařilo po ničivém vpádu Mongolů v poměrně krátké době obnovit celou obec Drahotuše a v letech 1263 až 1278 dosáhnout dokonce jejího povýšení na městečko s různými výsadami i znakem (v něm byla zobrazena věž s cimbuřím a rozpuštěným dvouhlavým orlem). Městem se podle věrohodných záznamů Drahotuše staly až v 15. století.

V průběhu historického vývoje se majitelé drahotušského panství často střídali. Buď toto panství získávali právoplatní dědicové nebo se prodávalo různým zájemcům. Po bitvě na Bílé Hoře, za vlády císaře Ferdinanda II., přešlo panství do majetku kardinála Františka Dittrichštejna, v rodu jeho příbuzných zůstalo pak více než 300 let.

Podle toho, jaká byla hospodářská a politická situace, komu drahotušské panství patřilo a jakým způsobem je majitel spravoval, podle toho se Drahotuše také rozvíjely. V r. 1522 byla zde v renesančním slohu vystavěna radnice. V r. 1535 přistavěna k původnímu kamennému kostelu na náměstí věž a po určité době z každé strany kaple. Aby se střed obce z bezpečnostních důvodů před nepřáteli uzavřel, byla v roce 1543 dokončena stavba horní brány od Hranic a v roce 1548 dolní brány směrem k Lipníku n. B. V roce 1784 byl zbořen starý kostel a na stejném místě v následujících třech letech z podnětu pátera Ondřeje Kellnera vybudován nový, zasvěcený sv. Vavřinci.

V roce 1871 byl v Drahotuších otevřen poštovní úřad a v roce 1900 vzniklo Vodní družstvo. V roce 1912 byla uvedena do provozu nová škola, která v té době patřila k nejmodernějším na celém okrese. O realizaci této velmi užitečné investice se zasloužil především schopný a obětavý starosta Jan Procházka, jenž spravoval obec s malou přestávkou plných třicet let (od r. 1882 až do skončení první světové války v r. 1918). Za jeho působení na radnici bylo zřízeno v Drahotuších železniční nádraží a četnická stanice, velmi vzhledně upraveno náměstí, založeny sady, ladem ležící pole přeměněna na louky a uskutečněna celá řada opatření vedoucích k rozkvětu obce.

V dávné minulosti se občané Drahotuš většinou živili zemědělstvím a provozováním řemesel. V třicátých letech minulého století nacházeli obživu v některém průmyslovém podniku v Hranicích, v okolních městech, ale i v obci samotné. Mnohým dělníkům poskytovala možnost zaměstnání přímo v Drahotuších továrna na výrobu cementového zboží a umělého kamene (založena r. 1925 A. Čočkem), Wellartovy Válcové mlýny, velkovýroba košíkářského zboží a proutěného nábytku Františka Pátíka, kamenolom firmy Geisler a Srna.

Aktivní spolkový a kulturní život v Drahotuších se začal rozmáhat asi od poloviny 19. století. V roce 1863 byl založen čtenářsko-hospodářský spolek Přemysl, v němž se vedli občané nejen ke čtení knih, ale pěstovalo se tu i divadlo, hudba a zpěv.

V roce 1882 vznikl Sbor dobrovolných hasičů. V roce 1884 Společenstvo svobodných a koncesovaných živností a rovněž Společenstvo řemeslných živností. V roce 1904 zahájila činnost TJ Sokol, v roce 1920 TJ Orel a Dělnická tělocvičná jednota. V témže roce začala působit i náboženská obec církve husitské a otevřela se dobře vybavená obecní knihovna.

Po II. světové válce se utvořil Divadelní soubor Tyl, který se dlouhá léta vyznačoval velkou aktivitou a patřil k nejlepším ochotnickým souborům v celé oblasti.

Miroslav Černý

Církev československá husitská v Drahotuších

Nová **Československá církev** byla založena **8. ledna 1920** v Praze jako církev národní, svým charakterem navazující na tradice husitské reformace (přičemž označení „husitská“ se do názvu dostalo až v roce 1971).

Naše rodina se k této církvi hlásí již po pět generací. Můj pradědeček, **Jan Keclík**, stál u zrodu drahotušské náboženské obce, když v březnu 1920 dopisem požádal olomouckého kněze nové církve, Dr. Rostislava Stejskala, o informační přednášku. Ten mu vyhověl a přijel na veřejnou schůzi 11. dubna 1920. Svým vystoupením získal mnoho příznivců. Při sčítání lidu v roce 1921 se k církvi československé přihlásilo 322 osob. Dne **16. března 1921 byla oficiálně ustavena náboženská obec Církve československé v Drahotuších.**

Bohoslužby se konaly nejprve pod širým nebem před kostelem na náměstí. Poté se přesunuly na radnici, a to až do otevření Husova sboru v roce 1936. Jeho stavbu provázelo nadšení a obětavost jak dobrovolných pracovníků, tak štědrých dárců. Bez nadsázky lze říci, že si kostel drahotušský vybuďovali vlastníma rukama.

Mezi nejvýznamnější osobnosti církve se řadí farář František Sedláček (pozdější biskup ČČSH) a starosta Drahotuš Čeněk Marák, který byl předsedou rady starších. Moje osobní vzpomínka z dětství však patří již zesnulé farářce Haně Vojancové a jejímu krásnému hlasu, který vždy dokázal naplnit celý prostor kostela.

Zosobněním poslání duchovního je pro mne pan Josef Bobrovský, jehož vzdělání a moudrost šly vždy ruku v ruce s laskavým humorem, pochopením a lidskostí.

V současnosti je farářkou Petra Hrušková. Bohoslužby se konají pravidelně v motlitebně v Hranicích, v drahotušském kostele pouze při svátcích a při zvláštních příležitostech, např. při ekumenických setkáních místních církví.

Církev československá husitská vychází z těchto zásad: **Co je pravdivé, je i dobré. Co je pravdivé, je i krásné.**

Petra Birnbaumová

Jak se žilo v Drahotuších v časech, kdy byly městem

V roce 1936 byla vytištěna a zpřístupněna drahotušské veřejnosti hodně populární publikace s názvem „Drahotuše město“. V ní je dosti podrobně zachycena celá historie obce od jejího vzniku ve druhé polovině 13. století až do třicátých let před 2. světovou válkou.

Podle záznamů v tomto spisku vedl v oněch třicátých letech městský úřad starosta František Pátík s osmičlennou radou a 24 zastupitelů. Trvalým zaměstnancem na radnici byl tajemník a pokladník, důležitou funkci zastával také uniformovaný strážník. Ten dohlížel na pořádek, vedl průvod občanů při různých slavnostních příležitostech a také seznamoval obyvatele Drahotuš s vyhláškami. Činil to tím způsobem, že se nejdříve na náměstí a v jednotlivých ulicích ohlásil mohutným bubnováním (rozhlasové zařízení nebylo ještě zavedeno), a potom velmi hlasitě četl text všelijakých nařízení.

Základní vzdělání poskytovala dětem obecná škola a její nástavba – měšťanka, do níž chodili i žáci z okolních vesnic. Na obou těchto školách vyučovalo v roce 1936 celkem 15 pedagogů a 5 učitelů náboženství.

O kulturu a společenskou dění se starala Místní osvětová komise, která koordinovala činnost jednotlivých místních spolků a organizací. Mezi ně patřil velmi aktivní Sbor dobrovolných hasičů, Společenstvo řemeslných živností, Rybářský spolek, Okrašlovací spolek, TJ Sokol, TJ Orel, Dělnická tělocvičná jednota a další. Okrašlovací spolek, jak je patrné z jeho názvu, se staral o opěkný vzhled obce vysazováním květin, keřů a stromů. Zvláště úzkostlivě pečoval o čistotu a úpravu parku na náměstí. Své poslání dobře plnila i Občanská záložna a půjčovna, která byla nejstarším ústavem tohoto druhu v celém hranickém okrese. Když dosáhla určitého zisku, podporovala různé korporace a školy.

Na posledních stranách publikace jsou otištěny inzeráty např. na prodej veškerého košíkářského zboží a nábytku z dílen Františka Pátíka, možnost zakoupení betonářských výrobků v továrně Antonína Čočka, poskytnutí služeb majitele mlýna Ludvíka Wellarta v Trávnícké ulici a také nabídka firmy Baťa – prodej a správkárna obuvi, pedikura, Bekárkovo koloniální zboží, pekařství Fr. Koutný, stolařství a výroba nábytku Jos. Sedláček.

Publikace „Drahotuše město“ obsahuje celou řadu zajímavých fotografií a je i dokladem hospodářského a kulturního rozvoje města.

Miroslav Černý

Něco málo z Drahotuš

Do Drahotuš jsem se přistěhovala a vše, co o Drahotuších vím, jsem se dozvěděla z knížky **Drahotuše historie a přítomnost**, z vyprávění rodilých občanů, novinových článků a také ze zápisů v kronikách.

Je opravdu škoda, že Drahotuše byly v roce 1408 město a dnes jsou jen obcí. Vždyť v roce 1371 patřily jako městečko moravskému markraběti Janu Jindřichovi, bratru Karla IV., a také měly svou městskou pečeť (právo červené pečeti).

Dokonce v roce 1973 vláda České socialistické republiky udělila Drahotuším „Čestné uznání 1. stupně“.

Jsem ale hrdou obcí, ať už je to jak chce, která má svou školu, školku, jídelnu, poštu, knihovnu, zubaře, dětskou lékařku, obvodní lékaře, kostel, faru, Husitský sbor, hřiště, sportovní centrum, hasičárnu i s hasiči, rybník, hospody a restaurace, různé spolky, obchody, autoservisy, nádraží, jezdí sem autobusy a jsou tu i dlouhodobě prosperující firmy s věhlasem.

A občas k nám zavítá i nějaký ten netradiční návštěvník. Jak jsem se dozvěděla z kroniky, v roce 1996 byl v okolí Drahotuš několikrát viděn medvěd brtník, který na včelnici pana Ivana Křístka v lese nad Milenovem napadl dva úly a rozházel je do vzdálenosti dvaceti metrů. Medvěd patřil a patří mezi chráněné živočichy, proto lesníci nedělali žádná opatření.

Z knihy Drahotuše historie a přítomnost jsem se dozvěděla, že Drahotuše byly před první světovou válkou osvětleny petrolejovými lampami, ale od roku 1926 jsou elektrifikovány za 442 000 tehdejších korun.

V kronice je také zápis o plynofikaci Drahotuš. Začátek 1. etapy byl v roce 1993 s počáteční investicí 4 miliónů, r. 1995 začala 2. etapa a byla dokončena r. 1996 z rozpočtu města za 6,1 mil. Kč.

Díky projektu „Zlepšení kvality vod v oblasti soutoku řek Bečvy a Moravy“ máme kanalizaci s pěti hlubinnými přečerpávacími stanicemi a 437 připojovacími šachtami. To vše od jara roku 2007 za cca 70 miliónů z dotací včetně projektu a 30 mil. od města Hranice.

Děje se tu spousta věcí, které jsou s historií spjaté nebo ve tvoření historie Drahotuš pokračují.

Třeba firmu Paragan loni perfektně reprezentoval jejich dostihový kůň, **No Time To Lose**, který se stal vítězem Velké Pardubické. Trenérem je náš český nejznámější žokej Josef Váňa.

Rybník (nádrž nezní tak hezky), do kterého vtéká potok Splavná, se kvůli opravám spodní výpusti a velkému nánosů, musel vypustit. A tam se, mezi různými druhy ryb, jako jsou úhoři, amuři, štiky, kapři, i líní, mrskalo několik velkých kaprovitých ryb tolstolobiků. Jsou to býložravé ryby, pocházejí z Ruska a dovezeny byly v 60. letech. Jsou plaché, na udici neulovitelné, dorůstají 60–90 cm a dožívají se 20 let. Jak velcí tolstolobici byli, se můžete podívat v Hranickém televizním zpravodajství z 18. 4. 2017 na YouTube, kde je o rybníku reportáž. Další zajímavostí, jak mi řekl rybník a majitel rybníčku v Černotíně Daniel Kubita,

byli v tomto lovném revíru také hodně narostlí candáti, cca 70–80 „čísel“.

Další momenty z tohoto století se váží k domu č. 43, v jehož zahradě roste už téměř 200 let lípa. V kronice je o této lípě zápis z roku 1970. To jí bylo 150 let, stejně tak lípě u kříže směrem na Rybáře. Liliovník v zahradě restaurace a penzionu U Jelena měl mít v té samé době 300 let, stejně jako klenba v jejich sklepení, kde byla i studna. Samotná restaurace bývávala svého času zájezdní formanská hospoda.

Zpátky k tomu domu č. 43. Jendou večer se rozlehlo Lipnickou ulicí řinčení skla, následně výkřiky a po nějaké době i štěkot psa. Tmou probleskávala modrá světla policejních vozů. O stěnu domu s číslem 43 se rukama opírali dva mladíci s rozkročenými nohama. Jeden policista je šacoval, druhý stál opodál s vlčákem. Obyvatelé toho domu ukazovali na rozbitou skleněnou výplň okna vedoucího do sklepa, kudy pachatelé vnikli dovnitř. V roce 1570 by ti dva lupiči putovali rovnou do vězení, které bylo v té době nově vystavěné v kamenné bráně od Hranic.

Je pravda, že dnes dům č. 43 je dalek své bývalé krásy a noblesy, ale vzpomínky na někdejší obyvatele tohoto domu, jsou alespoň s úctou.

Plukovník František Klvaňa si to určitě zaslouží, stejně jako jeho manželka, kronikářka Drahotuš, paní učitelka a zástupkyně ředitele **Marie Klvaňová**, roz. Červinková.

Děni v obci a okolí zaznamenané Marií Klvaňovou, je psané precizně, přehledně a nezaopatřeno, navzdory tomu, jakou nespravedlnost musela její rodina snášet po válce. Kronikářkou byla od roku 1962. Ve školní službě byla 36 let až do 1. 8. 1977, kdy odešla do důchodu jako zástupkyně ředitele. K výročí 25 let ve funkci kronikářky doplnila svůj úvodní životopis v kronice. „*Mým velkým přáním je vidět vydání Dějin Drahotuš. Měla jsem svoji kronikářskou práci ráda, chtěla jsem, aby za čísly, výsledky prací, plánů byl člověk, jeho snaha o krásnější život v socialistickém dnešku.*“ Za svou opravdu skvělou kronikářskou práci získala spoustu ocenění, vyznamenání i medaili.

Zemřela v roce 1994 v nedožitých 72 letech.

O Františkovi Klvaňovi píše v článku na internetu s titulem „Bojovali za Československo“ JUDr. Vlasta Jančarová-Klvaňová. Dozvíme se tak, že František Klvaňa se narodil 3. 10. 1900 v Drahotuších, vystudoval a sloužil nejen u střeleckých a dělostřeleckých pluků, ale učil i spojovací služby na dělostřeleckém učilišti v Olomouci. Po okupaci 1939, s tehdy ještě podplukovníkem Ludvíkem Svobodu, přešel do Polska. Na jejich cestu vzpomíná Ludvík Svoboda v knize Cestami života I. V Polsku štábní kapitán František Klvaňa spoluorganizoval jednotky z českých a slovenských vojáků, kteří uprchli z okupovaných území. Tzv. Legion Čechů a Slováků. Také organizoval ilegální přepravu zbraní z Polska do Protektorátu. Když sovětské vojsko zaútočilo na Polsko, odjel 18. 9. 1939 s dalšími 4 důstojníky čs. a polské armády do Rumunska, informovat

Plukovník František Klvaňa

o situaci českého atašé, plk. Heliodora Píku. Pak v Bejrútu organizoval a řídil transport čs. vojáků do Marseille.

Po roce 1945 byl, už povýšený plk. gšt. Klvaňa, stále ve službách armády, a to až do r. 1950, kdy byl pro účast v západním odboji propuštěn. Dokonce na něj byli posíláni provokatéři s nabídkou přechodu přes hranice na Západ. Kdyby kývl, skončil by ve vězení, nebo by byl odsouzen k smrti. V letech 1959–1960 jej několikrát vyslyšeli na Vojenské prokuratuře v Olomouci, kvůli emigraci bývalého důstojníka západního odboje.

Ve válce byl vyznamenán: Čs. válečným křížem 1939, Čs. medailí za chrabrost před nepřítelem, Čs. medailí za zásluhy 1. st., Čs. pamětní medailí, Francie – VB. V r. 1970 mu byl udělen prezidentem republiky, arm. gen. Ludvíkem Svobodou, Řád rudé hvězdy.

Zemřel 8. 2. 1981. Je pohřben na hřbitově v rodných Drahotuších.

Nebudu končit smutně, protože v Drahotuších je a byla spousta veselých a zábavných momentů. Jako třeba vzpomínka Marie Detvayové /roz. Škopové/, když v Drahotuších chodila do šesté třídy. Její tatínek na zahradě v zemi vyhubil vosy, jejich hnízdo pak vykopal a dal jej Marušce, aby ho vzala do školy ukázat. Hnízdo se dalo do fyzikálního kabinetu pana učitele Trny. Po nějaké době bylo jasné, že hnízdo vyhubené nebylo a vosy, velice živé, kabinet zabraly pro sebe.

Další zkrácený zápis je z kroniky, kde Ing. Jan Kostruch popisuje, jak drahotušští přišli k přezdívce „Habaňáci“. V předminulém století se chodilo pěšky s hudbou na pouť ke svatým místům, jako je sv. Kopeček nebo sv. Hostýn. Když takhle jednou drahotušští poutníci šli na sv. Hostýn, zkrátily si cestu přes zámeckou oboru u Bystřice pod Hostýnem. V oboře byli chováni bažanti. Poutníci měli hlad, pár jich pochytili, usmrtili a schovali do bubneníka. V chrámu na sv. Hostýně, ve chvíli zbožného ticha, propukl pořádný kravál. To bažanti v bubnu nečekaně obživil a chtěli ven. Prostí lidé zkomolili název bažant na habant a drahotušákům se od té doby přezdívalo Habaňáci a Drahotuším Habáňov.

Přeji všem drahotušákům, současným i těm budoucím, spokojená, dlouhá a bezproblémová léta, plná nádherných dnů, zážitků a vzpomínek. **Jana Detvay**

Plukovník František Klvaňa

Předání medaile 1. stupně (zasloužilý bojovník proti fašismu) plukovníku Františku Klvaňovi

- 1690** za správce církevního Tomáše Kaynera koupena zahrada na nový krchov v Kozí ulici za sumu 60 zl. (dnešní hřbitov v Lipnické ul.), téhož léta posvěcen ten nový krchov panem děkanem. Na starém hřbitově okolo farního kostela na náměstí se pochovávalo do konce 18. stol.
- 1693** dne 15. máje byl velký mráz, takže ovoce na stromech pomrzlo.
- 1712** 5. septembris kobylky jsou letěly tak, že slunce viděno býti nemohlo, proti nim se také zde v Drahotuších zvonilo. Takové kobylky na jejich křídlech jakési litery měly, kterým nemohl žádný vyrozuměti.
- 1715** dne 27. máji byla v Drahotuších hrozná nenadálá povodeň, 2 chalupy vzala i tem dolní a horní pastvisko kamením zanesla. Téhož roku vyskytla se v markrabství moravském náhaza morní, sousední Hranice nakaženy byly, Drahotuše, buď Bohu chvála, zdravé zůstaly.
- 1725** 2. juni velká škoda na obilí skrz krupobití byla, nato asi v temni velká povodeň následovala.
- 1726** 5. marca v noci o 9. hodině vyšel prudký oheň z domu Jana Skřičila, 18 domů měšťanských v popel se obrátilo, i dobytek pohořel, k tomu dům radní a věž nad rathauzem, 2 grunty v hranické ulici, item brána od Hranic, všechny tři sladovně i se sladami na popel shořeli, pivovar také vyhořel, chvála Bohu že kádě přec obráněné byly.
- 1732** za kněze Cyrila Jakuba Kládila, faráře drahotušského, z povolení Consistori protiv 10 zl 30 gr, kapla svatej Anny nově z gruntu za Kozí ulicí v novém Krchově vystavena. A to z nákladu dobrodinců.
- 1733** zvonek na tej kapli sv. Anny od Jiřího Andryška starýho darovaný za 63 zl 48 gr zaplacený, toho léta oltář sv. Anny od Jana Plisky, fojta raticovského, darovaný a jeho penězi zaplacený.
- 1734** na den sv. Anny též kaple posvěcena od velebného pána faráře Kládila.
- 1749** nová studna při noj městský sladovně z nákupu měšťanského vystavena, od tesaře A. Záruby zdejšího udělána.
- 1750** 20. aprila vystaveno právní znamení aneb pranýř od majstra kamenického (Drahotuše měly vlastní hrdelní právo, pranýř odstraněn za císaře Josefa II.).
- 1766** císař pán náš Josef na den Panny Marie Carmelitánské, s jenerálem Laudonem a hrabě Ditrichstein, který našim knížetem má být, skrze nás jeli.
- 1784** za velebného pána faráře Kellnera započal stavět chrám Páně drahotušský svatého Vavřínce (1784–1787 provedena úplná přestavba kostela na místě starého).
- 1786** učiněna jest císařská cesta od Holomouce přes Lipník, Drahotuše, Hranice, Bělouh, Starý a Nový Jičín, Příbor, Místko, Frídek, Těšín a do Krakova. A tato císařská nyní také robotů se opravuje.
- 1790** 3. juni od pekaře Karla Zemana nešťastný oheň vyšel, od rynku celú ulici Lipnickú vzal, tak lid do velikej nouze a bídy přišel.
- 1805** množství Švábů do Polskej země skrz Drahotuše táhlo. Toho roku v juli bylo v drahotních velké rekrutování, jeden každý otec svého syna, hospodář čeledína musel k asentu do Hranic dovést. Matky, otcové plakali, však ale to nic nepomáhalo. Kteří nechťeli rodičové jich dodat, byli arestem tuhým trestáni tak dlouho, dokud se jejich synové nedostavili.
- 1806** 19. února začal stavět Sebastian Staudinger, varhanář ze Slíska, varhany ve farním kostele sv. Vavřínce, 30. aprilis tyto varhany byly dostavené a dalo se jemu 1200 zl. krom kostu (obec a cechy se na ně od r. 1803 skládaly) Toho roku v juni byla taková zima, že na poli a v zahradách fazole, oharky, zemňáky i prosa zmrzly. Toho roku také veliké sucho bylo. 19. juli se dostalo od biskupského ouřadu z Holomouce povolení procesí k Paně Marii Hostýnské věst. 27. juli byla u sv. Anny slavná mše svatá a pak slavnost s velkým množstvím lidu.
- 1807** 10. března přivezli nový stříkač proti škodlivému ohni od lipenského kotláře Schrottera, koštoval 660 zl. Toho roku byla velká povodeň, rola zaplavila, brázdy pobrala v aprili zjednali páni konšelé novú pánu do pivovara, koštovala 1250 zl., dělal ji lipenský kotlář, ten co dělal stříkač.
- 1809** 27. augusta byla velká povodeň tak že Bečva až pod hory se rozlila a přes kostelík. Na mnoho tisíc rejských škody udělala.
- 1811** 15. marca byl vyhlášen císařský patent – znamenal státní bankrot, cena bankocedulí klesla na pětinu hodnoty. Toho roku taková bída, že mnozí nemají se čeho najest, dobytku nemají co dát, nemají co set, slámu všude vyhledávají.
- 1812** v juli byl stavený nový most v lipnické ulici nad těmi dvěma potoky. Kniže pán Ditrichstein musel dát dříví a naše obec ho musela přivést.
- 1832** daly se na věž kostela hodiny z nákladu obecního, koštovaly 280 zl.
- 1836** 28. prosince otevřena nová budova školy na náměstí.
- 1842** stavba železnice v katastru Drahotuš, 1847 vedla Drahotušemi jednokolejná dráha císaře Ferdinanda.
- 1847** 26. juli oheň v Drahotuších a strávil 8 měšťanských domů na náměstí.
- 1851** nařízením císaře pána Františka Josefa se při Hranicích začal stavět Vyšší výchovný ústav vojenský zároveň s jízdeckou školou.
- 1854** 20. srpna veliká povodeň, Bečva zaplavila Rybáře až ke kříži u Drahotuš.
- 1859** 20. května 4 chalupy na Rybářích shořely.
- 1861** 17. října strávil oheň 32 novosadních chalup i se stodolami.
- 1864** byla založena Čtenářsko-hospodářská jednota „Přemysl“.
- 1870** byla založena Občanská záložna a půjčovna, byl zřízen poštovní úřad.
- 1880** byla zřízena na železniční trati samostatná zastávka, která byla v r. 1911 změněna na osobní a nákladní nádraží.

Major Jan Černý

Narodil se 17. června 1901 v Brodce u Prostějova. V roce 1921 nastoupil vojenskou základní službu u 7. dělostřeleckého pluku v Olomouci.

Během aktivní služby v ČSL armádě absolvoval různé kurzy, vystřídal několik posádek. Ve Vojenské akademii v Hranicích zastával funkci náčelníka dělostřeleckých dílen v hodnosti majora.

V době německé okupace úzce spolupracoval s odbojovou skupinou Drahotuše a Hranice, pomáhal připravovat nálož k destrukčním partyzánským akcím. V roce 1942 se podílel na záchraně knihovny Vojenské akademie, část knih ukryl ve svém včelíně v Drahotuších, část byla ukryta v kůlně na dvoře Reálného gymnázia v Hranicích. Dne 7. května 1945 provedl na příkaz partyzánské skupiny Hranice, společně s rotmistrem Bohuslavem Čechem a Josefem Škanderou z Drahotuš, přerušení drátů ve sklepeních budov Vojenské akademie, kde byla jednotka německé armády. Chtěli tím zabránit případnému zničení celého objektu Vojenské akademie ustupujícími německými vojsky. Po osvobození Opavy v roce 1945, rotmistr Jan Černý se strážmistrem Adolfem Šťastným, coby pyrotechnici, odstraňovali nevybuchlou vojenskou munici.

Za účast v odbojovém hnutí obdržel po osvobození pochvalné uznání 1. velitele Vojenské akademie, majora Josefa Dvorského. 9. května 1955 byl Jan Černý vyznamenán prezidentem Československé republiky, medailí „Za zásluhy o obranu vlasti“. V Drahotuších zastával po mnoho let funkce v TJ Sokol, Svazu protifašistických bojovníků a Mysliveckém sdružení. S manželkou Marií (roz. Hofmanovou z Brodce u Prostějova) vychoval dva syny – Miroslava a Zdenka.

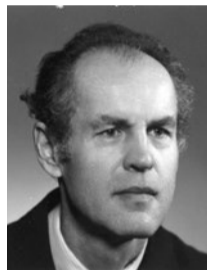
Zemřel 21. dubna 1976.

Jitka Krejčířiková

Drahotuše si moc oblíbili

Miroslav Černý se narodil 15. listopadu 1926 v Brodce u Prostějova. Základní školu navštěvoval v Drahotuších, poté přešel na osmileté Reálné gymnázium v Hranicích. Od roku 1945 získával kvalifikaci na Státním koedukačním ústavu učitelství v Olomouci. Jako učitel působil na měšťanské škole v Kelči, následně pak jako řídící učitel na základních školách v okresech Hranice a Krnov. Od roku 1960 až do nástupu do starobního důchodu byl zaměstnán na Středním odborném učilišti v Přerově.

V mládí byl aktivním hudebníkem. Byl členem mužského pěveckého sboru při TJ Sokol Drahotuše a v roce 1946 založil „Hudební soubor mladých“, kde byl kapelníkem a houslistou. Později se aktivně zabýval sadařstvím a ovocnářstvím a o této problematice pravidelně publikoval články v místním tisku. Déle než dvacet let se zabývá historií a životopisy významných rodáků a obyvatel Drahotuš. Od roku 2000 do dnešních dnů publikoval na toto téma více než 100 článků, ve kterých připomíná nejen občanům Drahotuš, bohatou historií bývalého města. Zpracoval kroniku Drahotuš za chybějících třináct let a navázal tak na dílo kronikářky Marie Klvaňové. V roce 2006 se jako autor podílel na vydání publikace „Hřbitovy v Hranicích a Drahotuších“ a v roce 2008 na zpracování a vydání knihy „Drahotuše – historie a přítomnost“. Dne 4. května 2006 obdržel od Zastupitelstva města Hranic za svoji publikační činnost Cenu města Hranic za rok 2005.

Zdeněk Černý se narodil 19. března 1931 v Drahotuších. Od dětství projevoval velké nadání pro kreslení a malování, chtěl se stát akademickým malířem. Na přání rodičů se však vyučil elektromechanikem a vystudoval průmyslovou školu v Brně. Poté až do přechodu do starobního důchodu pracoval jako energetik ve firmě Cementárna a vápenky Hranice.

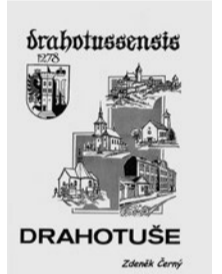

Ve volném čase se stále věnoval výtvarné činnosti, hodně zkušenosti čerpal od profesionálních malířů Jaroslava Popa, Ladislava Vlodka a ostravského Josefa Šrámka. Při své tvorbě velmi dokonale zachytil tvář svých rodných Drahotuš a také zajímavosti blízkého okolí. Výstižnými kresbami obohatil i publikaci „Drahotuše – historie a přítomnost“, zpodobnil celou řadu zajímavých významných osobností. Jeho dílo bylo náležitě zveřejněno v knize „Výtvarní umělci města Hranic“, dostalo se i do soukromých sbírek v naší republice i v zahraničí. Velkému zájmu se těšilo také na několika samostatných a společných výstavách.

Zdeněk Černý hrával na klarinet a saxofon, působil velmi intenzivně jako hudebník v Drahotuších a Hranicích. Zemřel po delší nemoci 6. března 2017.

Oběma těmto osobnostem náleží poděkování s patřičnou úctou.

Karel Thiel

František Vrána

V říjnu rok 1942 krátce před svátkem Všech svatých navštívil drahotušského zahradníka Františka Vránu jeho známý z Kojetína Rajmund Navrátil. Naléhavě prosil o poskytnutí noclehu se zdůvodněním, že je pro nepřátelskou činnost vůči Němcům hledán gestapem a ocitá se ve velkém nebezpečí. Pan Vrána s ohledem ke své rodině váhal, nakonec však vzhledem k tomu, že oba byli zahradníci a měli k sobě důvěru, oné prosbě vyhověl. Pronásledovanému Navrátilovi byla upravena na dvoře malá komůrka bez oken, v níž se mohl ve dne v noci dosti bezpečně ukrývat. Jídlo a různé osobní věci mu tam přinášela paní Vránová nebo mladistvá dcera Eliška. V tomto nouzovém úkrytu setrval Navrátil až do 22. července 1943, za několik měsíců poté byl ale na udání konfidenta německou státní policií v Kloboukách u Brna zadržen a zatčen. Při bezohledně krutém vyslýchání ve vazbě byl donucen se ke všemu přiznat a oznámit adresy všech lidí, kteří mu poskytovali přístřeší či nějakou pomoc. Těch známých, u kterých Navrátil ilegálně přebýval, bylo několik, a to nejen na Moravě, ale i v Čechách. Nejdříve dobu, jak je uvedeno v popisu žaloby, se zdržoval u rodiny Vránových v Drahotuších.

Na základě výpovědi a podání podrobných informací Rajmunda Navrátila zatkl gestapo 3. prosince 1943 Františka Vránu, jeho manželku Marii, dceru Elišku a syny Oldřicha. Druhý syn Jaroslav byl jako mladistvý ponechán na svobodě. Zadrženi členové rodiny Vránových byli vězněni ve věznicí v Přerově a v Olomouci až do 23. února 1944, kdy probíhalo u německého zvláštního soudu v Olomouci soudní řízení. Marie Vránová byla odsouzená k šesti letům káznice, Eliška a Oldřich byli osvobozeni. František Vrána byl zvláštním soudem při německém soudu v Brně odsouzen k trestu smrti.

Po vynesení rozsudku byl František Vrána převezen z Olomouce do německé věznice v Praze na Pankráci, v nichž panoval velmi ztřeštěný režim. Přes přísné prohlídky dozorcůse mu podařilo prostřednictvím jednoho chodbaře odesílat tajné dopisy (říkalo se jim škrabky) své rodině do Drahotuš. V nich stále sděloval, jak trpí nedostatkem jídla, jak je zesláblý a duševně trpí. Prosil o zaslání balíčků s chlebem a nějakými hodně výživnými potravinami v naději, že mu je vězeňská správa odevzdá. I když byl v zoufalé situaci nikdy neopomněl se zajímat o svoji zahradnickou živnost a radit staršímu synovi Oldřichovi, co má kdy pěstovat a sklízet. Často také nabádal své tři děti, aby se měly rády, vzájemně si pomáhaly a prosily Boha v brzké setkání s rodiči. Jednou se jim svěřil, že měl v plánu ještě rozšířit zahradu, přestavět chalupu, zřídit garáž a zavést pohřební službu spojenou s prodejem rakví. Toho se ale bohužel nedočkal. Žádosti o milost podporovanou velmi účinně jeho bratrem Cyrilem, zkušeným právníkem, nebylo nakonec vyhověno, 26. května 1944 byl mechanikou sekerou, tzv. gilotinou, na Pankráci popraven. 17. března 1946 byl Františku Vránovi udělen ministrem národní obrany generálem Ludvíkem Svobodou za zásluhy o osvobození ČSR „Československý válečný kříž 1939 in memoriam“.

Marie Vránová byla po ukončení trestního řízení přepravena do německé věznice v Jauer v Bratislavě. Domů se vrátila až po úplném skončení války v červnu 1945. Vytoužené svobody a spokojeného spoluzití se svými tolik milovanými dětmi však mnoho neužila. Následkem dlouhého věznění značně utrpěla její zdraví, ve věku padesáti let zemřela. Po smrti maminky pokračoval syn Oldřich ve vedení zahradnictví a se svou manželkou poskytoval přes padesát let velmi kvalitní služby velkému okruhu zákazníků nejen z Drahotuš, ale i širokého okolí. Tím naplnil vroucné přání svého otce, šlechtetného člověka, který za dobrý skutek pro bližního zaplatil životem.

Miroslav Černý

Osobnost starosty Jana Procházky

Jan Procházka patří zcela nepochybně k rodákům, kteří se významně zapsali do historie Drahotuš a který naplnil svůj život obětavou prací pro svoji rodnou obec.

Narodil se 16. 5. 1847 (v domě č. 3 na náměstí) do rodiny Jakuba Procházky, majitele velkoobchodu se sukem a smíšeným zbožím. Po ukončení piaristického gymnázia v Kroměříži se učil obchodníkem u svého strýce v Budapešti. Po vyučení se vrátil do Drahotuš a pracoval u otce v obchodě. Oženil se v r. 1868, ale jeho manželka do roka zemřela na tuberkulózu. O dva roky později se oženil znovu. Vzal si Marii Luňáčkovou z Protivanova u Boskovic, se kterou měl tři děti – Jana, Marii a Richarda.

Do úřadu starosty v Drahotuších byl zvolen v roce 1882, tuto funkci vykonával až do ukončení 1. světové války – celkem 30 let. Od samého začátku starostování usiloval o blaho a rozvoj obce. Jedním z prvních počínů byla úprava zanedbaného náměstí. Byly zasypany zatuchlé louže, zbourány jatky i stará hasičská nářadovna a místo toho byl kolem kostela založen velmi pěkný park. Nová hasičská zbrojnice byla vystavěna v Záchalupčí a pro potřeby hasičů byla ve východní části náměstí vybudována požární nádrž na 500 hl vody, přítékající tam z vydatného pramene v Nádražní ulici. Na žádost obyvatel zřídil v obci četnickou stanici, obsazenou třemi strážníky. Za jeho působení bylo v katastru obce vysázeno kolem 1000 ovocných stromů, provedena meliorace luk a polí. Po tři roky trvajících jednáních se mu podařilo, že byla zřízena v Drahotuších železniční stanice pro dopravu osob i nákladu. Rolníci tak mohli řepu do cukrovaru v Prosenicích a Kojetíně dopravovat po železnici. Také firma Geiser zavedla úzkokolejnou dráhu přímo z kamenolomu z Hrabůvky až k nákladní rampě do Drahotuš. V roce 1912 byla nákladem 180.000 korun dokončena stavba budovy obecné a měšťanské školy. Velkolepý záměr zavést vodovod z Hrabůvky do Drahotuš se pro nedostatek peněz za 1. světové války nepodařilo realizovat. Kromě vedení úřadu starosty zastával Jan Procházka celou řadu funkcí, byl předsedou Místní školní rady, kostelního výboru církve římskokatolické a velitelem hasičů. Byl členem Okresní školní rady a Okresního silničního výboru. Měl zásluhu i na vzniku místní záložny. Měl rád kulturu, zvláště dechovou hudbu, jejíž činnost osobně finančně podporoval.

Po smrti své manželky a skončení války v roce 1918 se vzdal funkce starosty a veřejně se již neangažoval.

Jak potvrzují záznamy v archivech, byl čestným členem Drahotuš i Hranic, zasloužilým císařským radou, za pomoc církvi byl vyznamenán papežským řádem.

Jan Procházka zemřel 24. 1. 1931 ve věku 84 let, pohřben byl v rodinné hrobce na drahotušském hřbitově v těsné blízkosti kaple sv. Anny.

J. Krejčířková

Rozdávali radost

Kulturní a společenský život v Drahotuších od 50. let, po celá 60. a 70. léta, obohacovalo svým zpěvem kvarteto, které tvořili bratři **Zdeněk a Otakar Keclíkovi** a **Zdeněk a Karel Thielovi**, z nichž poslední, Otakar Keclík, odešel v téměř 91 letech začátkem roku 2017. Zpívali nejen na mnohých drahotušských akcích a při kulturních událostech, ale také v mnoha vesnicích a městech našeho kraje a objevili se i na celostátních hudebních přehlídkách. Také zpívali v hranickém sboru **Jurik** a hráli i v divadelním souboru **Tyl** v Drahotuších. Mnozí „pamětníci“ si na ně určitě vzpomenu.

Generálporučík Aleš Opaťa

Pochází z Drahotuš a jeho maminka učila v 60. letech minulého století na zdejší základní škole.

Aleš Opaťa (53) dosáhl nejvyššího vojenského postu v ČR a je druhým drahotušským občanem, který se stal členem Generálního štábu armády naší republiky.

Tím prvním byl **plk. František Klvaňa**, který byl členem Generálního štábu exilové vlády E. Beneše v Londýně.

Plk. Lubomír Orság

Lubomír Orság se narodil dne 22. dubna 1959 v Drahotuších, kde prožil celé své dětství. Jako dítě navštěvoval Mateřskou školu i Základní školu v Drahotuších. Poté studoval Střední průmyslovou školu elektrotechnickou v Olomouci a následně odešel rozšířit své vzdělání na Slovensko, kde v Košicích absolvoval Vysokou školu vojenskou. Po studii zůstal věrný armádě i po svatbě, s rodinou žil v Brně a pracoval na vojenském letišti. Po rozdělení Československa se s rodinou přestěhoval na Slovensko do Banské Bystrice.

Jako voják se účastnil zahraničních mírových misí, naposledy sloužil v Makedonii, byl příslušníkem monitorovací mise EU.

Luboš, jak jsme mu všichni říkali, byl první obětí Slovenské republiky ve službách EU. Plukovník **Lubomír Orság**, příslušník Armády SR, zahynul 19. července 2001 v Makedonii při výkonu služby na Mírové misi Evropské unie, kdy vojenské auto najelo na protitankovou minu a explodovalo.

Richard Procházka

Narodil se 19. ledna 1881 obchodníkovi a třicet let úřadujícímu starostovi Janu Procházce v Drahotuších. Měl dva sourozence, vystudoval čtyři roky reálky v Novém Jičíně, Obchodní akademii v Olomouci a následně narukoval na vojnu jako dobrovolník. Tím začala jeho vojenská služba.

V první světové válce bojoval na ruské i italské frontě a zde začíná zajímavý příběh, na kterém se významně podílel náš rodák.

Dovolím si citovat z knihy – Kaple sv. Zity od Marca Zeni, která vyšla v Itálii v roce 2007 jako poděkování těm, kteří v bojích v první světové válce iniciovali a s velkým nasazením svých sil zajistili stavbu a následně vysvěcení kaple sv. Zity na místě, kde kdy si stála malá kaplička.

Stavba kaple, jak bylo nalezeno v poznámce ze dne 11. května 1917 v deníku válečného kamaráda kapitána Richarda Procházky (1881–1957), pana Erlebacha, je zajímavá:

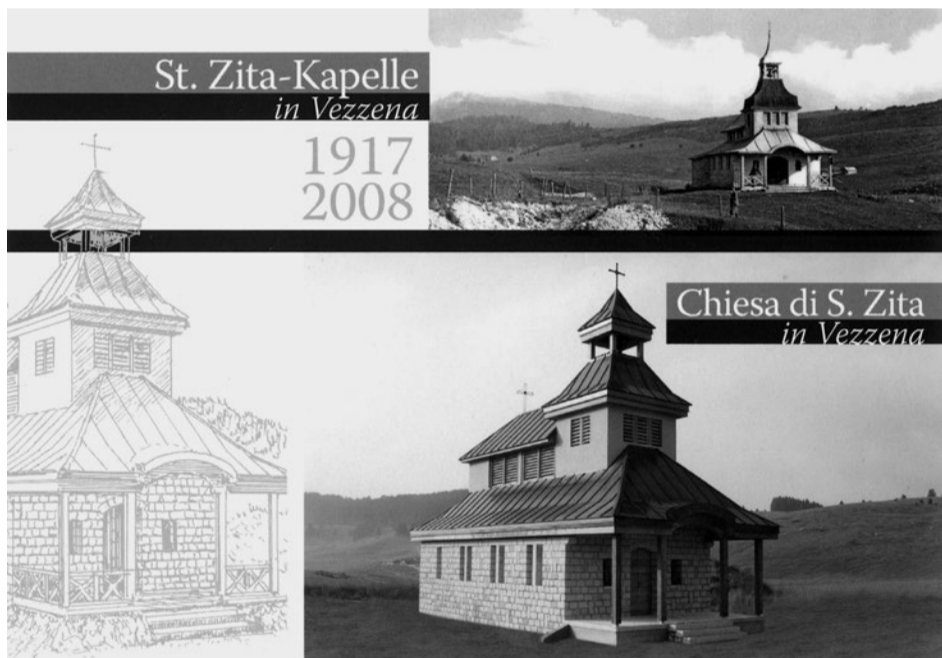
Na podnět spřáteleného kapitána Procházky jsem navrhl malý kostel pro Vezzeny a dnes jsem začal se stavbou. Za stávajících podmínek se jedná o těžké, ale rozptylující mezidobí. (Přestávka uprostřed válečné vřavy). Podaří se tu věc pro samý nedostatek pomocných rukou a materiálů zrealizovat? Plány jako takové se setkávají se souhlasem.

Kapitán Prochaska, který bydlel v obci Gardolo, která dnes náleží k městu Trentu, udržoval toho času vztah s mladou Trentiňankou. Na konci války se kapitán přestěhoval zpět do své rodné vesnice v Československu, i když již věděl o narození své dcery.

21. srpna 1917 dorazila z armádní pošty 386 depeše č. 66... vzkaz, který zněl: V místě poblíž Vezzeny, kde před bojem v květnu 1916 stála malá kaple, byl 15. srpna tohoto roka vysvěcen za přítomnosti válečného komandanta kostel zasvěcený sv. Zitě. Kapitán Richard Prochaska z 3. praporu dal ideu tomuto dílu, které bylo realizováno s minimem prostředků a co nejmenším pracovním nasazením. Přesto dosáhlo vkusného provedení. Stavba tohoto božského chrámu představuje památník vzpomínající místo, kde třetí sbor, rok před prvním útokem, drtivě porazil historického nepřítele.

Můj dík a chvála směřuje ke kapitánovi Richardu Prochaskovi, nejen za jeho myšlenky, ale i za vystavění této stavby s jeho spolupracovníky.

Po druhé světové válce okolo roku 1946 se kaple rozpadla. Ale místním z okolí a členům ANA Trento ruiny kaple nedaly spát a v roce 2008 postavili repliku kaple sv. Zity dle dobových fotografií.

Vnučka pana Procházky se před několika lety vydala po stopě svého dědečka. Našla jeho hrob v Drahotuších, v městečku v ČR, ale neobjevila žádné další zmínky. Erlebachův deník a další v této publikaci zmíněné dokumenty dokazují zasnoubení její babičky. Krátké poznámky o neznámé osobě z východu jeho potomky dojaly a potěšily.

Historická rekonstrukce byla možná díky některým pamětníkům, kteří se roky zasazovali o to, aby bylo prolomeno mlčení o pevnosti míru a modlitbách, které byly v dobách války důležité.

V době opětovného budování této vojenské kaple, která je věnována zastáncům chudých, vyloučeným, utečencům, evakuovaným, ošetřovatelům, přivandrovalcům, nočním pracujícím, a v neposlední řadě také padlým ve válce, nabyla slova pronesená při vysvěcování kaple prorockého významu. Označovala tuto památku, zbudovanou na počest císařovny Zity, jako: „Symbol zmrtvýchvstání v nové slávě“.

Kaple byla během válečných let bodem setkávání armádních událostí, oslavných sv. mší vedených polním kaplanem nebo se zde konaly pohřby padlých rakousko-uherských i italských vojáků, kteří již nemohli být vydáni zpět nepřátelským komandům. Všichni zde dostáli rozhršení. Bývali společně nejen pohřbíváni, ale také o ně bylo pečováno.

Richard Procházka zemřel v Drahotuších dne 16. července 1957.

Vlasta Zapatořová

- 1882** 20. dubna založen Sbor dobrovolných hasičů, zakoupena stříkačka ruční, jednoproudová za 850 zl a pumpa na sání a tlak za 100 zl, v roce 1892 se sbor stal členem ústřední Jednoty hasičské markrabství moravského v Brně, měl 52 členů činných a 18 přispívajících, roku 1929 zakoupena dvoukolová motorová stříkačka.
- 1884** 27. srpna vypukl veliký požár, díky obětavé práci domácích a okolních hasičů nelehlo celé město popelem, omezilo se jen na levou stranu od Hranic k Lipníku, také bylo založeno Společenstvo řemeslných živností.
- 1894** zřízeno Společenstvo svobodných a koncesovaných živností.
- 1900–1901** provedena meliorace luk a polí.
- 1903** byla založena TJ Sokol.
- 1904** založen Okrašlovací spolek.
- 1906** otevřeno nádraží pro dopravu osob (do té doby byla jen zastávka).
- 1911** zřízeno nádraží pro osobní a nákladní dopravu.
- 1911** leden – přehled sčítání lidu Drahotuše domů 235 obydlých/5 neobydlých, 1636 obyvatel Rybáře domů 12 obydlých 62 obyvatel úhrnem 252/ obydlých 247 stran 432 1698 obyvatel.
- 1912** otevřena nová dvoupatrová školní budova, největší snad na hranickém okrese.
- 1918** 28. října je uzavřen mír, první světová válka skončila. Během ní muselo z Drahotuše odejít více než 300 mužů, z nichž 36 na různých bojištích padlo.
- 1919** vznikla Jednota Československého Orla v Drahotuších.
- 1920** založen v Drahotuších Spolek spořitelni a záloženský.
- 1920/1921** otevřena smíšená měšťanská škola.
- 1921** 16. března ustavena náboženská obec Československé církve.
- 1922** Tělocvičná jednota Sokol zřídila kino v sále hostince pana Jana Kuchyňky (dnešní hostinec U jelena) Kino zrušeno v roce 1991.
- 1924** 23. června přijel na prohlídku Vojenské akademie T. G. Masaryk.
- 1925** Antonín Čoček založil továrnu na výrobu cementového zboží a umělého kamene (dnešní Presbeton), zpočátku měla tři dělníky.
- 1926** elektrifikace Drahotuše a Rybář, celkové náklady činily 440 000 korun. předtím se svítilo petrolejovými lampami a svíčkami.
- 1928** od toho roku měl obecní strážník k dispozici hodinky, kterými měřil rychlost projíždějících aut Drahotušem. Kontrola řidičů se prováděla proto, že někteří obyvatelé si stěžovali na víření prachu a hluk.
- 1928** K desátému výročí vzniku republiky byl 28. října odhalen před školou pomník obětem 1. světové války podle návrhu drahotušského rodáka ing. Miloše Lamla (použitý materiál pískovec).
- 1929** Autoklubu bylo povoleno zavést některé dopravní značky, na náměstí byla firmou Vacuum oilcompany zřízena benzínová nádrž. Toho roku v zimě velké vánice, mrazy až přes -30°C .
- 1930** V Drahotuších bylo registrováno 40 živností, 9 hostinců, 2 průmyslové podniky. Továrna A. Čočka na výrobu cementového zboží a košíkařský závod F. Pátika. V provozu byl také Wellartův mlýn v Trávnické ulici. (Eduard Wellart byl prvním občanem, jemuž byl v roce 1924 uděleno úřední povolení k poslechu rozhlasového přijímače). V domě č. 51 na náměstí vznikla prodejna a správárna obuvi firmy Baťa, k ní byla připojena i pedikúra.
- 1931** Bylo Masarykovou leteckou ligou v Brně založeno letiště v Drahotuších (nynější Aeroklub Hranice), 1937 na základě rozhodnutí z konce roku vybudováno vojenské pomocné letiště.
- 1932** Byl založen místním stolařem Aloisem Němečkem Včelařský spolek pro Drahotuše a okolí. Ve svém včelíně měl v některém období až 100 včelstev. Dosavadní úly technicky vylepšil a na výstavě v Brně za to obdržel zlatou medaili.
- 1933** Tak jako v jiných obcích je i v Drahotuších velký počet nezaměstnaných. Pro ně se pořádají sbírky a akce. Starosta i radní poskytli ze svých příjmů finanční podporu chudým spoluobčanům, čtyřem sociálně slabým rodinám je poskytnuto bydlení v obecních bytech bezplatně.
- 1934** 29. července se konalo slavnostní otevření sokolského stadionu, které bylo spojeno s veřejným cvičením a župním výletem. Při úpravě zanedbaného pozemku na Rejdišti, budování dřevěného pavilonu s příslušenstvím a betonového skladiště, členové sokolské jednoty odpracovali zdarma 12 999 hodin. (stadion vybudován na pozemku kde bývala vojenská jezdecká škola německy Reitschule, lidově Rajčula).
- 1936** 12. července byl v Hranické ulici slavnostně otevřen Československou církví Husův sbor. Později byly ve věži sboru zavěšeny dva zvony. Jeden nesl jméno T. G. Masaryka, druhý byl pojmenován podle zakladatele církve Československé dr. Karla Farského. V tomto roce měly Drahotuše 1951 obyvatel.
- 1937** V rámci oslav bitvy u Zborova byla v květnu uložena do druhé pamětní desky ve zdi Husova sboru uložena prst z legionářských bojišť, na závěr se konala bohoslužba za padlé legionáře za přítomnosti delegace z Vojenské akademie. Vzáří oslavil své 80. narozeniny a 25 let působení v Drahotuších farář a děkan Msgr. ThDr. František Přikryl. Při této příležitosti byl jmenován čestným občanem města. Byl amatérským archeologickým badatelem oceňovaným u nás i v zahraničí a spisovatelem, založil časopis Záhorská kronika.
- 1938** V tomto roce se pro případ napadení republiky Německem organizovaly různé kurzy, nakupovaly protiplynové masky. V květnu byla vyhlášena částečná mobilizace, budova školy přechodně sloužila vojenským účelům.

Drahotuše očima cizince

Je mi dvacet let a studuji českou filologii v rámci programu „**Jazyky, literatura a civilizace národů střední Evropy**“ na nejstarší pařížské Univerzitě – Sorboně.

Na drahotušské kořeny jsem nikdy nezapomněl, a rovněž zapomenout nehodlám. Proto jezdívám do Hranic a Drahotuše už od svého narození, bezmála každým rokem.

V současné době studuji v Olomouci na Univerzitě Palackého, v rámci mezinárodního výměnného programu. Pro každého studujícího je to velmi zajímavá příležitost, a tudíž doufám, že dlouholetá spolupráce mezi oběma zeměmi, ČR a Francií, neskončí. Spolupráce navazuje například na tradici Ernesta Denise, významného francouzského slavistu, jemuž vděčíme za pařížský **Institut slovanských studií**, jenž obsahuje všem dostupný a bohatý fond českých knih přímo v srdci kulturního centra Paříže „Latinská čtvrť“. Činnost tohoto institutu je dle mého názoru klíčová do budoucna i pro zachování českých oborů v zahraničí.

Když jsem letos začátkem února přijel na Hranicko, zastihla mne česká zima, na kterou nejsem zvyklý. Přesto jsem věděl, že mne tady čekají i pěkné časy, až sníh roztaje.

Kulturních památek je tady v okolí opravdu hodně a míst, kde se zastavit s přáteli, ještě více. Drahotuše jsou zajímavé svými lidskými dimenzemi. Je tady možné i v nejmladším věku projít celým městem pěšky. To ovšem ne-

znamená, že zde není dopravní obslužnost! Připadá mi, naopak v poměru k počtu obyvatel, veliká a v této chvíli zůstává evropskou raritou. Totéž platí pro všechny služby občanům dostupné na místě, jako jsou **pošta, škola, knihovna, družstevní prodejna potravin či pohostinství**. Mít podobný rozsah služeb přímo na místě, nebývá na francouzském venkově již zdaleka pravidlem.

Během dnů otevřených dveří místní základní školy mne překvapila odhodlanost a kreativita pedagogů, což jistě navazuje na tradici Jana Amose Komenského, učitele národů. Jsem přesvědčen o tom, že takový počet exponátů a pedagogických pomůcek se v zahraničí nenajde ani v soukromých – draze zpoplatněných školách, v nichž rodiče za své peníze očekávají poskytování nadprůměrného vzdělání pro své děti. Počet projektů a výletů, jež škola každoročně provádí, je rovněž vysoký. Udržení tohoto způsobu výuky ovšem vyžaduje určité zázemí a dostatečný počet prostředků a hlavně nadšení pedagogů, které v drahotušské škole nechybí!

Aby nemusela jedna z nejstarších škol na Hranicko opustit svou tradici, bude určitě v budoucnosti potřebovat podporu a odhodlanost nejen pedagogů v ní působících, ale i rodičů a žáků samotných!

Robert Peyrouly,

vnučák drahotušského rodáka Aloise Jakubce

ZŠ a MŠ Hranice, p.o., Hranická 100, Hranice IV-Drahotuše

ZŠ Drahotuše je škola s dlouhou tradicí – historie základního vzdělávání v Drahotuších sahá až ke konci 16. století. Nynější školní budova byla otevřena v září 1912. Za dobu své více než stoleté existence prošla mnoha změnami, přesto si uchovala historický ráz, který se snoubí s moderním vybavením učeben a zázemím odpovídajícím požadavkům 21. století.

Naše základní škola je školou rodinného typu s dobrou dopravní dostupností z Hranic i okolních vesnic. Žáci 1. až 9. ročníku jsou od roku 2007 vzděláváni podle školního vzdělávacího programu DRAŠKA, který byl od 1. 9. 2016 na základě školského zákona upraven. Společnou snahou všech pedagogů je, aby děti opouštějící školu v Drahotuších byly **Důvěryhodné, Rozhodné, Aktivní, Šikovné, Komunikativní a Aserktivní**.

Naším cílem je všestranný rozvoj osobnosti dítěte. Chceme, aby děti byly kvalitně připraveny nejen k dalšímu studiu, ale také k úspěšnému vkročení do života, k tomu napomáhají učebny vybavené interaktivní technikou. Žáci se od 1. ročníku formou kroužku připravují na výuku anglického jazyka, která je od 3. ročníku povinná, od 6. ročníku si své znalosti rozšiřují druhým cizím jazykem (němčina, ruština nebo francouzština). Od 4. ročníku žákům začíná povinná výuka informatiky. Děti rády tráví čas na školní zahradě – učí se v přírodní učebně, pracují na pozemcích, relaxují a hrají si na školním dvoře. V hodinách tělesné výchovy jsou maximálně využívána víceúčelová hřiště. Děti mají možnost stravování ve školní jídelně, která vaří podle zásad zdravého životního stylu. Snažíme se, aby naši žáci poznávali svět, který je obklopuje, prostřednictvím vycházek, exkurzí a jazykových výjezdů. Škola také nabízí žákům rozmanité množství zájmových aktivit. Pěčí věnuje nejen dětem nadaným, ale i těm se speciálními vzdělávacími potřebami. Velký důraz klademe na kulturu a poznávání tradic. Naši žáci několikrát ročně připravují vystoupení pro širokou veřejnost. Zapojujeme se do řady projektů a grantových řízení.

Nedílnou součástí naší školy je také mateřská škola s kapacitou 50 dětí, která je umístěna v samostatné budově s vlastní zahradou.

Více informací o nás a o životě naší školy naleznete na webových stránkách www.zsdrahotuse.cz.

Začátek výstavby multifunkční tělocvičny vedle školy v r. 1990

Historické foto náměstí, nedatováno

Jak šel čas aneb Drahotuše na starých fotografiích

Výstavba nové vilové čtvrti, ulice Nerudova (70. léta)

Povodeň v roce 1978

Osvětová beseda, rok 1977

Sál Osvětové besedy v plesové sezoně

Národní škola, Měšťanská restaurace, Václav Míča, holič a kadeřník – kolem roku 1915

Fotografie náměstí z roku 1990 s „Lípou svobody“ zasazenou v roce 1968

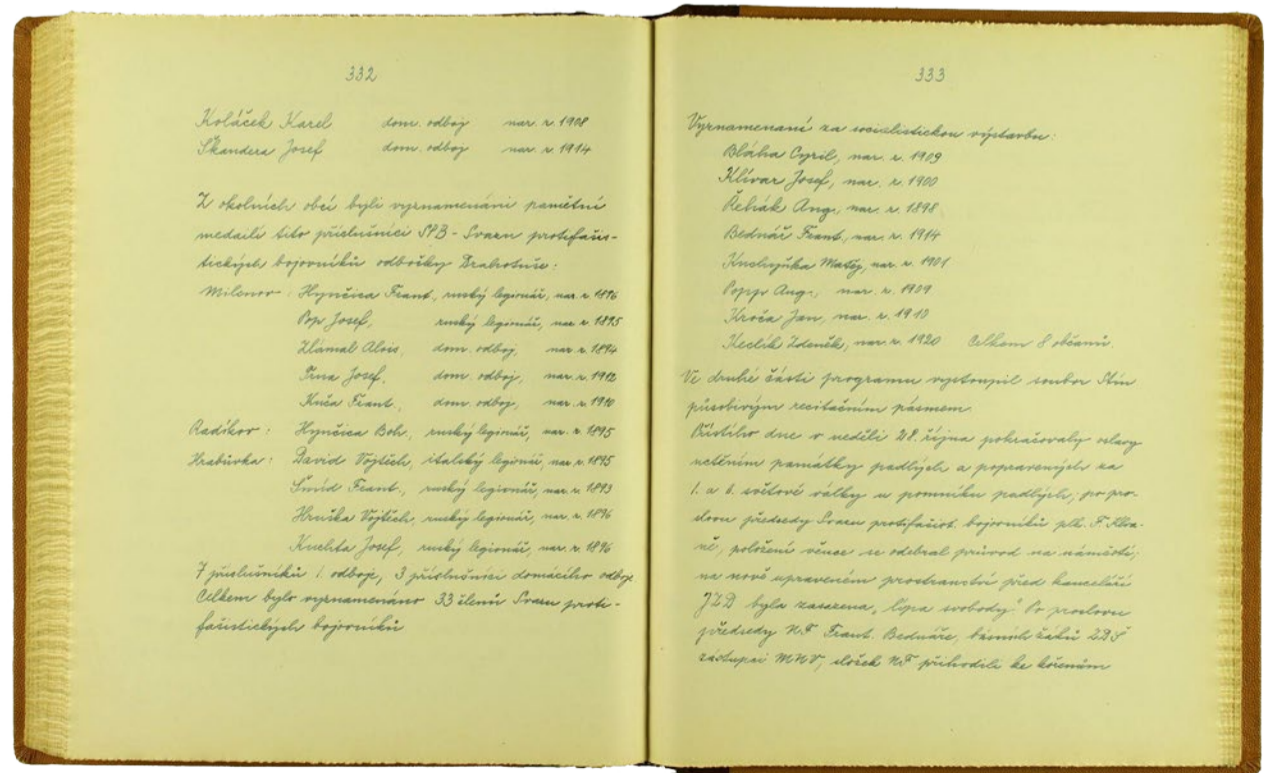
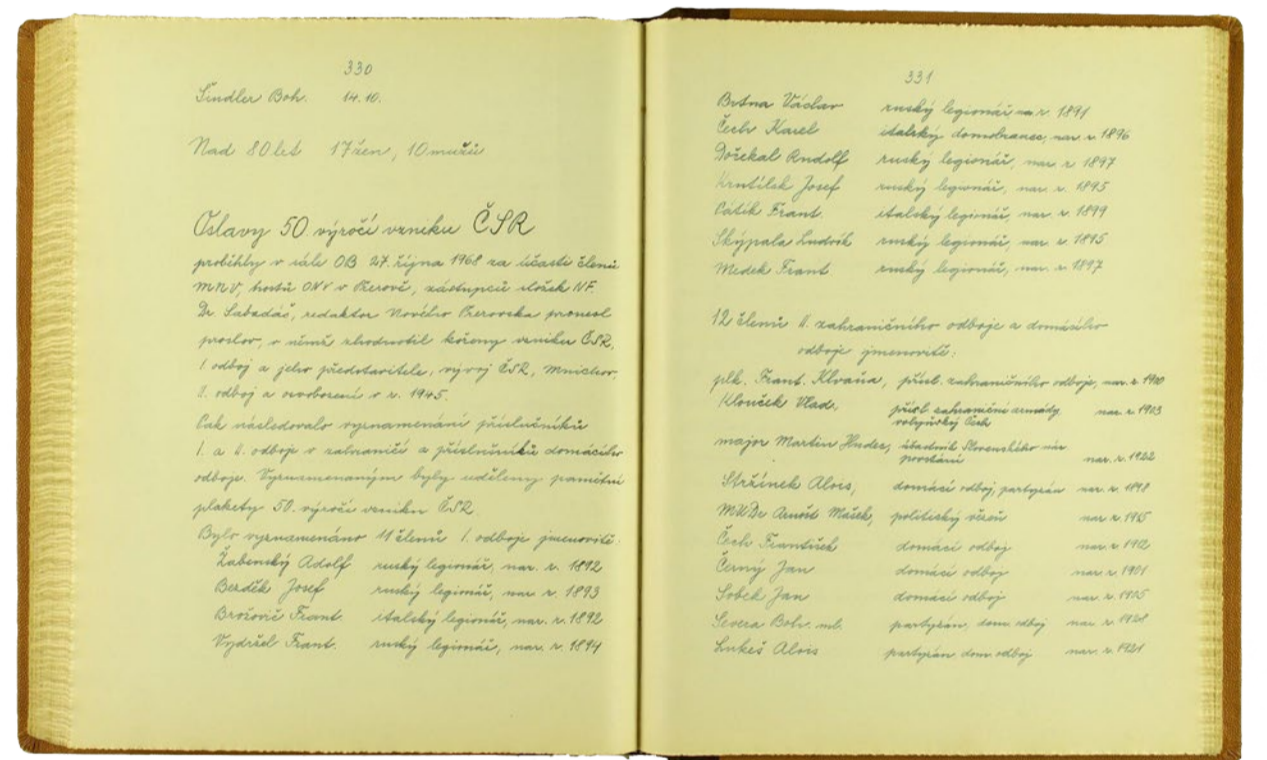
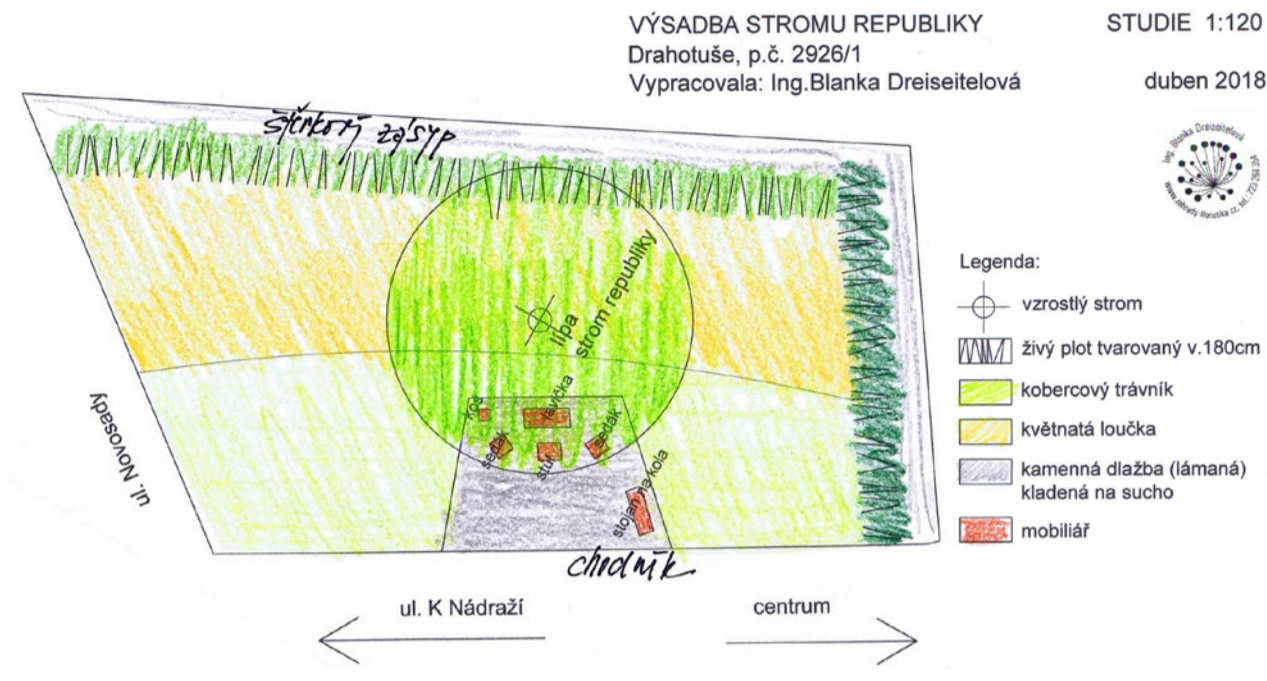
- 1939** v červnu se dožívá 100 let místní švec Josef Dvořák. U příležitosti tohoto jubilea dostal od představitelů obce blahopřejný dopis a navštívili ho zástupci firmy Batá, kteří mu předali peněžitý dar 1000 korun a také pěknou fajku s celým kolem tabáku. Stařík měl ze všeho velkou radost. Nenařadilo ho, že si na něj vzpomenu šéfové ze Zlína, když tam byl zaměstnán před víc jak padesáti lety jen necelé tři roky. (zemřel 2. 7. 1940).
- 1940** byla v Drahotuších otevřena lékárna, pro nedostatek zboží byly zavazeny lístky na potraviny, mýdlo i ošacení.
- 1941** v zimě napadlo obrovské množství sněhu. Na nádraží bylo tolik sněhu, že jej museli nakládat na vagony a odvážet. Ve sklepech radnice byl zřízen protiletický kryt.
- 1945** 8. května přijel do Drahotuš na kole první ruský voják rozvědčík, další následovali a byli srdečně vítáni květinami a různým občerstvením.
- 1939–1944** během 2. světové války bylo ve věznicích a koncentračních táborech uvězněno 42 občanů Drahotuš, 13 z nich se již domů nevrátilo.
- 1947** se vyznačoval extrémními teplotami a suchem. Od dubna do září nepřeslo, venkovní teploty dosahovaly až 40° C, obecní potoky vyschly, nebyla voda ve studních. To málo co se urodilo, zničily v srpnu kroupy.
- 1949** nedobrovolný „výkup“ rozsáhlého zemědělského majetku drahotušské fary a tím likvidace farního hospodářství, které bylo zdrojem financí, používaných na zajišťování provozu a oprav majetku církve. Perzekuce tehdejšího faráře P. Josefa Brhela, který kladl otevřený odpor. 1958 byl uvězněn znárodnění všech drahotušských průmyslových podniků v rukou soukromých.
- 1950** od 1. ledna dosavadní církevní sňatky byly nahrazeny povinnými sňatky občanskými, snoubenci skládali slib do rukou předsedy MNV, církevní sňatek již neměl úřední váhu a směl být uzavřen až po vykonání sňatku občanského, od 1. 1. zavedeny lístky na chléb, mouku a vejce, byly zrušeny tři místní hostince v majetku Terezie Dosedlové, Stanislava Kuchyňky a Josefa Motličky, místo pěti obchodů smíšeným zbožím zřízeny dvě prodejny Jednoty. 6. února se sešla ustavující schůze JZD, do družstva vstoupilo 41 rolníků, pod tlakem neúnosných povinných dodávek do r. 1953 vstoupila většina zemědělců v obci.
- 1951** JZD zabralo tělocvičnu místní školy, do konce roku zde bylo uskladněno obilí.
- 1953** 1.–4. června byla v celé zemi provedena měnová reforma. Do částky 300 Kč se měnily peníze v kurzu 1:5, ostatní 1:50, tímto opatřením tehdejší vlády byli všichni občané rozhořeni a zklamáni.
- 1960** byly Rybáře postiženy dvěma povodněmi (13.7. a 26.7.) přesáhla normální stav vody o 5,95 m, poškodila všechny domy a znehodnotila zdroje pitné vody.
- 1962** otevřen „Požární dům“ v Drahotuších.
- 1963** svépomocí vybudováno kluziště, ustaven oddíl ledního hokeje.
- 1964–1968** byl postaven rybník, zřízeno výbojkové osvětlení celé obce.
- 1968** na Náměstí Osvobození zasazena Lípa svobody (50. výročí vzniku ČSR).
- 1969** dána do provozu silnice I/47, založena skupina Pacifik, jejímž vedoucím byl zpěvák a kytarista Václav Janda.
- 1970** sčítání lidu: počet obyvatel celkem 1740, obydlených domů 424, 19. 6. byla povodeň, která se téměř přelévala přes novou lávku na Rybářích.
- 1976** 1. ledna se Drahotuše součástí města Hranic, nový název je Hranice IV-Drahotuše, byl zrušen Místní národní výbor.
- 1979** 26. 6. se po silných deštích a bouřce rozvodnily místní potoky a zaplavily ulice Nábřežní, Nádražní a novosady.
- 1980** z 9. na 10. 5. se někdo pokusil vyloupit poštu, k vypáčení pokladny nedošlo, sčítání lidu: Drahotuše měly 1701 obyvatel, Rybáře 30 obyvatel.
- 1982** dokončeny tři bloky bytoven v Tyršově ulici.
- 1983** vybudováno hřiště na školní zahradě, ochotnický soubor Tyl slaví 120 let od založení, slavnosti k výročí začaly průvodem masek před Anenskou poutí.
- 1985** 17. – 18. 8. se opět vyliila Bečva, byla zaplavena cesta na Rybářích.
- 1986** drahotušský rodák, populární zpěvák Václav Janda, uměleckým jménem Dalibor Janda, získal 1. místo v celostátní anketě Zlatý slavík.
- 1987** se dožila 100 let Marie Fukalová, rodačka z Drahotuš dožila v Domově důchodců v Pavlovicích.
- 1991** v restituci vrácena budova restaurace U Myšků, divadelní soubor Tyl přišel o své zázemí a Drahotuše o kulturní sál.
- 1993–1995** plynořádka Drahotuš.
- 1995** na drahotušském železničním nádraží je zrušena funkce přednosta stanice a řízení stanice je připojeno k ŽS Hranice na Moravě.
- 1997** velké povodně na celé Moravě, v Drahotuších voda sahala až ke kravinu, na Rybářích zemřela v troskách domu paní Božena Maléřová, byla stržena lávka přes Bečvu.
- 1998** na podzim slavnostně otevřena nová lávka přes řeku Bečvu.
- 1999–2002** výstavba rychlostního koridoru, nové zabezpečovací zařízení je řízeno počítačem, jsou vybudována nová nástupiště, podchod, výtah pro imobilní cestující, nová nákladová rampa.
- 1999** zahájen výkup pozemků pro výstavbu průmyslové zóny (v katastru Drahotuš), 12. 9. 2000 zahájena výstavba technolog. centra spol. Philips.
- 2000** začala výstavba rondelu na křižovatce „U Jakuba“ a „U Smrku“.
- 2003** podle novely zákona o obcích vznikl Osadní výbor Drahotuše, předsedkyní byla zvolena Vlasta Zapotová, začal vycházet zpravodaj „Drahotušské novinky“.

Strom svobody

Dne 28. října 2018 uplyne 100 let od vzniku Československa. Sto let samostatného státu je významné datum, které si chceme připomenout i u nás v Drahotuších.

Naši rodiče, prarodiče i praprarodiče sázeli symbol české státnosti – Strom svobody ve zlomových letech na počest vzniku demokratického státu v roce 1918. Jejich příběhy jsou i naše příběhy. Jsou to příběhy statečných a odvážných lidí. Podobně jako před padesáti lety, kdy naši předkové zasadili v roce 1968 Strom svobody v Drahotuších na Náměstí Osvobození, chceme i my letos ke stoletému výročí zasadit Strom svobody – lípu srdčitou.

Strom svobody bude vysazen v ulici K Nádraží na volném prostranství v místech, kde stál dům zahrádkářů. Lípu vysadíme dne 27. října 2018 v odpoledních hodinách.

Zápis v obecní kronice o oslavách 50. výročí vzniku Československé republiky 27. a 28. října 1968 – udělených vyznamenání a výsadbě lípy svobody, strana 330–333.